

Om Delaktighetsmodellen- en väg mot empowerment

INSPIRATIONSDAGAR FKS, 14 april 2016

Ann-Christine Gullacksen

Vad är delaktighetsmodellen?

En dialogform för jämlika möten mellan personer med olika inflytande över gemensamma frågor.

Den "svagare parten" är ofta i beroendeförhållande till den starkare.

DELAKTIGHETSMODELLENS (DMO) DIMENSIONER

EMPOWERMENT

Individ – grupp – omgivning/sammanhang

RÄTTIGHETSPERSPEKTIV

Demokratiska aspekter – FN-konventionen

3

Empowerment leder till

delaktighet och inflytande om omgivningen
är tillgänglig i alla dimensioner!

Därför måste "omgivningen" med på vägen.

Delaktighetsmodellens fokus:

- möte mellan svaga och starka röster
  - den svaga röstens inflytande
    - maktneutralisering
      - samarbete
        - lärande
          - självförtroende
            - attitydpåverkan

Tre dimensioner av delaktighet i DMO:

- Upplevelse (tillhöra, tillföra, medvetenhet)
- Aktivitet (engagemang, samspel, gemenskap)
- Förutsättningar (hos individen och omgivningen)

6

***Man är glad
och nöjd när
man är
delaktig***

Delaktighetsmodellen

Metoden:

Delaktighetsslingan är en sammanhållen dialog mellan dessa parter.

FÖRINFORMATION
till alla deltagare

Brukar-
träff 1

Personal-
träff

VÄG-
LEDAR-
TEAMET

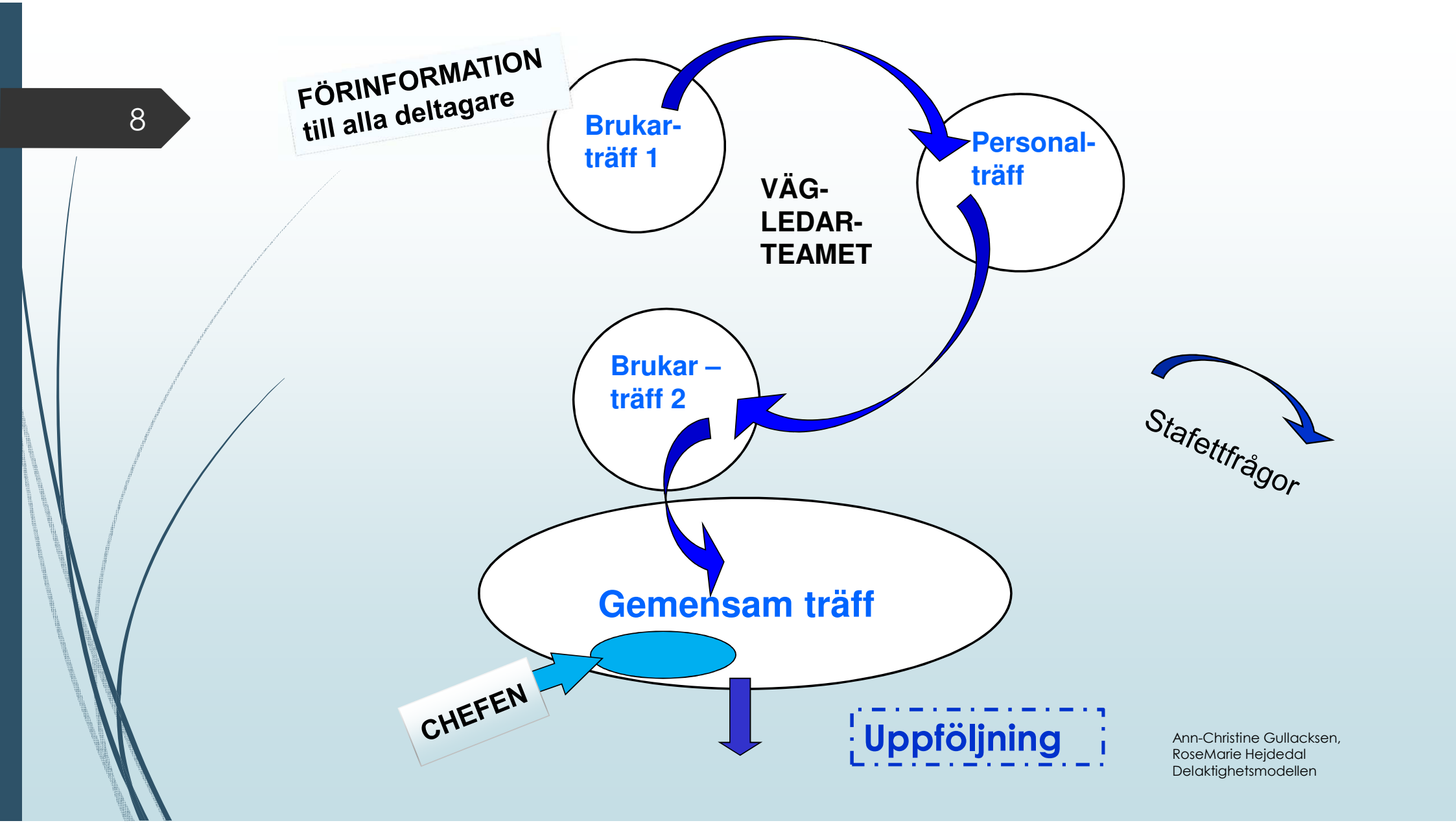
Brukar -
träff 2

Gemensam träff

CHEFEN

Uppföljning

Stafettfrågor

Vad är speciellt med Delaktighetsmodellen?

- Den svaga röstens premisser gäller
- Vägledarna
- Det är en sammanhållen dialog
- Stafettfrågorna
- Lika villkor
- Bygger på Känsla av sammanhang
- Empowermentprocess
- Positivt budskap och stämning
- Anpassningsbar

Framgångsfaktorer

- Vägledare kommer ”utifrån”
- Brukarna har egna träffar
- Brukarna inleder alltid slingan
- Reflektionstid för personalen
- Slingan som ett sammanhållet samtal
- Stafettfrågorna
- Synliggör tyst kunskap och erfarenhet
- Uppföljningsträffen, Vad har hänt?
- Slingor används återkommande
- Brukarvägledare
- Samordning

Förutsättningar för delaktighet genom DMO

- **Tillgänglighet – anpassat till deltagarna**
- **Kommunikation – som passar deltagarna**
- **Acceptans – alla erkänner vikten av inflytande**
- **Hållbarhet – återkommande slingor**
- **Seriöst uppdrag – Vägledare, Brukarvägledare värdesätts**

När används Delaktighetsmodellen?

12

- Vid obalans i inflytande och maktförhållanden
- För vardagliga frågor, för större frågor
- För individer, för grupper
- Som inslag i vardagen eller vid särskilda tillfällen

Teoretiska grunder för Delaktighetsmodellen

13

- Salutogent synsätt
- Känsla av sammanhang
- Den lärande dialogen
- Empowerment
- Delaktighet och ICF

Evidensbaserad praktik - evidensbaserad metod

Kunskapskrav, teoretisk förankring, senaste rön, beprövad kunskap,

Olika kunskapskällor, professionell utbildning/erfarenhet, forskningsrön/rekommendationer, brukares erfarenheter

Beprövad erfarenhet av använd metod och arbetssätt, dokumenterad och granskad,

Kvalitetskrav, goda resultat, önskade resultat,

Metodtrohet

Begriplighet

- Förståelse
- Förmåga att bedöma verkligheten
- Kognitiv aspekt

Hanterbarhet

- Förmåga att hantera och möta olika krav
- Strategier och metoder
- Handlingskomponent

KASAM

Meningsfullhet

- Delaktighet
- Motivation
- Engagemang

Den lärande dialogen

- Erfarenhets- och kunskapsutbyte
- Reflektion ges tid
- Tyst kunskap lyfts fram
- Attitydförändring, "Ögonöppnare"

Empowerment

- **Den frigörande pedagogiken**
- **Handlingsmöjligheter (tillgänglighet)**
- **Gruppen och individen**
- **Att dela makt och inflytande**
- **Motivation, bli engagerad**
- **Tysta kunskapen får röst**
- **Både process och mål**

Vad innebär det att vara delaktig?

- Att ofta bli tillfrågad och sedd genom att förslag och önskemål beaktas och respekteras.
- Att följa med från "ax till limpa", från tanke till förverkligande.
- Det är ytterst en personlig fråga, där svaret är föränderligt över tid och sammanhang.

Video om Delaktighetsslinga

länk till Kommunförbundet Skånes hemsida
(Klicka längst ner i menyrad till höger):

<http://kfsk.se/socialtjanst/fou-valfard/delaktighetsmodellen-2/>

19

Kontaktuppgifter:

RoseMarie Hejdedal: hejdedalutveckling@ystad.nu

Ann-Christine Gullacksen: acgullacksen@outlook.com